

K i v o n a t

Biatorbágy Város Önkormányzata Képviselő-testületének 2024. március 28-án megtartott soros nyílt ülésének jegyzőkönyvéből

Biatorbágy Város Önkormányzatának Képviselő-testülete – 10 igen, 0 ellenszavazat, 0 tartózkodás mellett (10 fő képviselő volt jelen a szavazáskor) – a következő határozatot hozza:

Biatorbágy Város Önkormányzata Képviselő-testületének 79/2024. (III. 28.) határozata

Az S.O.S. Krízis Alapítvány 2023. évi szakmai és pénzügyi beszámolójáról

Biatorbágy Város Önkormányzatának Képviselő-testülete úgy dönt, hogy

elfogadja

az S.O.S. Krízis Alapítvány 2023. évi szakmai és pénzügyi beszámolóját.

A beszámolót a határozat melléklete tartalmazza.

Felelős: polgármester

Határidő: azonnal

Végrehajtásért felelős: Szervezési Osztály

Tarjáni István s.k.
polgármester

dr. Szabó Ferenc s.k.
jegyző

a kiadmány hitelével:

Pénzesné Szép Anna
jegyzőkönyvvezető

S.O.S. Krízis

Alapítvány

390-3452
soskrizis.hu

info@soskrizis.hu
1047 Bp, Perényi Zsigmond u. 39.

Biatorbágy Város Önkormányzata
2051 Biatorbágy, Baross Gábor u. 2/a
Tarjáni István polgármester úr részére

Iktatószám: K-45 /2025.
Tárgy: Szakmai és pénzügyi beszámoló 2023.
2024. évi I. számla

Tisztelt Tarjáni István Polgármester Úr!

Biatorbágy Város Polgármesteri Hivatal	
Érkeztetés száma:	.....
Iktatás ideje:	2024 FEBR 29. ....
Iktatószám:	Sz/93-1/2024
Ügyintéző:	.....

Mellékelten küldöm Önnek az S.O.S. Krízis Alapítvány 2023 évi szakmai és pénzügyi beszámolóját és mellékleteit, valamint a 2024. évi I. számlát.

Budapest, 2024. február 1.

További eredményes együttműködésben bízva, üdvözlettel: .....

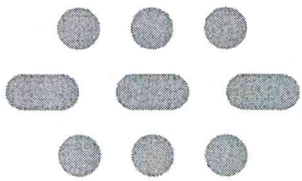
Hellenbart László

Intézményvezető

2023.

Szakmai és pénzügyi beszámoló
Biatorbágy Város
Önkormányzata részére

S.O.S. Krízis
Alapítvány

Hellenbart László

Intézményvezető

2024.01.23.

Az S.O.S. Krízis Alapítvány 1997 óta a fővárosi gyermekvédelem meghatározó szereplője. Az országban elsők között hoztuk létre az 1997. évi XXXI. törvényben meghatározott családok átmeneti otthona szolgáltatást, melyet azóta is folyamatosan működtetünk. 2023. évben három önálló szakmai egységben, illetve a hozzájuk tartozó kiléptető-lakás rendszerben összesen 131 fő – 29 család – ellátását tudjuk biztosítani. A Perényi Zsigmond utcai szakmai egység 40 fő, a Körvasút sori szakmai egység 25 fő, míg a Lőcsei utcai szakmai egység 34 fő befogadására alkalmas. Intézményeinken kívül három külső lakásban 15 fő, Félutas Házunkban 4 fő, és külső férőhelyeinken 2023-tól további 13 fő elhelyezésére van lehetőség.

Családok átmeneti otthona intézményeink közül két otthonunk krízisközpontként működik, míg kiléptető lakásaink egyike Félutas Házként azon bántalmazottak számára, akik a krízisközpontot követő átmeneti ellátás során kellően megerősödtek ahhoz, hogy egy komplex reintergrációs program keretén belül kezdjék újra az életüket. Félutas Házunkban öt évig maradhatnak a bántalmazottak.

A jogszabály lehetővé tette, hogy úgynevezett külső férőhelyet is nyissunk, ebből 2023-tól már három lakás áll rendelkezésünkre, összesen 13 fő számára. A külső férőhelyen – az intézményben eltöltött gondozási idővel együtt – összesen három évig maradhatnak a kliensek, vállalva, hogy fizetik az ingatlan közüzemi költségeit, illetve jelentős előtakarékossági összeg vállalásával gondoskodnak jövőbeni lakhatásuk megalapozásáról.

Az 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról 51.§-a a következőképp határozza meg a családok átmeneti otthona szolgáltatást: „Az otthontalanná vált szülő kérelmére a családok átmeneti otthonában együttesen helyezhető el a gyermek és szülője, valamint legfeljebb 21. életévének betöltéséig vagy - ha köznevelési, felsőoktatási vagy felnőttképzési intézménnyel, szolgáltatóval tanulói, hallgatói vagy felnőttképzési jogviszonyban áll -, legfeljebb 24. életévének betöltéséig a gyermek nagykorú testvére, feltéve, hogy elhelyezés hiányában lakhatásuk nem lenne biztosított, és a gyermeket emiatt el kellene választani szülőjétől, családjától.” A családok átmeneti otthona a gyermekvédelmi alapellátás részeként befogadja tehát a szociális vagy bántalmazási krízishelyzet miatt otthontalanná váló családot, amennyiben a lakhatás megoldatlansága miatt a gyermeket el kellene választani a szüleit. Az átmeneti otthonban az ellátási idő 12 hónap, mely az ellátott kérésére meghosszabbítható 6 hónappal, illetve tanköteles korú gyermek esetében a tanév végéig.

Szakmai állományunkban szociális munkás, szociálpedagógus, szociálpolitikus, gyermek-és ifjúsági felügyelő, csecsemő- és kisgyermekgondozó, gyógypedagógiai asszisztens, szociális gondozó és ápoló végzettségű munkatársak támogatják a jellemzően sokproblémás családokat mindazon akadályok leküzdésében, melyek a biztonságos életvitel, stabil lakhatás megteremtésében gátolják őket. A szakmai stáb része a pszichológus és a jogász is, mentálhigiénés és jogi tanácsadást nyújtva az ügyfeleknek, valamint újpesti és mátyásföldi intézményünkben a fejlesztőpedagógus, aki heti rendszerességgel foglalkozik a fejlesztésre szoruló gyermekekkel.

Az S.O.S. Krízis Alapítvány Családok Átmeneti Otthona által nyújtott szolgáltatások

A három nagy szakmai egységben kerülnek elhelyezésre azok a családok, akikről az első személyes beszélgetést követően egyértelműen bebizonyosodott, hogy jogosultak az ellátás igénybevételére (kiskorú gyermeküket maguk nevelik, szülői felügyeleti joguk él, nem rendelkeznek más lakhatási lehetőséggel, beköltözhető ingatlannal).

Az átmeneti otthonban minden család családgondozót és szakgondozót kap, akik a beköltözést követően 24 órán belül felveszik a kapcsolatot az új családdal. A következőkben közösen feltérképezik a család erőforrásait és deficitjeit, az alapján gondozási tervet készítenek, mely tartalmazza azokat a lépéseket, melyek a család helyzetének megváltoztatásához szükségesek, illetve az intézmény által ehhez rendelt támogatások körét. Minden, gondozásunkba kerülő gyermekről egyéni gondozási-nevelési terv készül, mely a gyermek speciális igényeire, szükségleteire fókuszálva határozza meg a gondozás szükséges menetét, prioritásait. Családgondozóink mindegyike felsőfokú végzettségű szociális szakember, míg szakgondozóink igen változatos szakképesítésekkel rendelkeznek, így minden esetben sikerül a család szükségleteinek megfelelő végzettségű és tudású szakembert rendelnünk a gondozási folyamathoz.

Az átmeneti otthonokban munkatársaink lényegében „együtt élnek” az ott lakó családokkal, 24 órás szolgálatot adva, így valóban lehetőség van a mély segítő kapcsolat kialakítására. Amennyiben egy család az átmeneti otthonban kellően megerősödött, üresedés esetén lehetősége van külső férőhelyen történő elhelyezésre pályázni. A külső férőhely – az úgynevezett kiléptető lakások – célja kettős: egyrészt csökkenteni-megelőzni az intézményi elhelyezéssel adódó hospitalizációs ártalmakat, másrészt fokozatosan felkészíteni a családot a gondozási időletele utáni önálló életre.

Intézményeink közül kettő krízisközpontként is működik, a bántalmazottak segítésére 2005-ben életre hívott krízisellátó rendszer tagja. Professzionális eszközökkel segítjük a családon belüli erőszak áldozatait, önálló szakmai stábbal, titkos címen lévő védett házzal. Az Országos Kríziskezelő Információs Telefonszolgálat partnereként azonnali segítséget nyújtunk a bántalmazottnak, legyen szó egyedülálló felnőtt nőről vagy férfiről, gyermekekkel menekülő felnőttől vagy teljes családról.

A krízisprogramban négy hét az elhelyezési idő, mely egy alkalommal meghosszabbítható további négy héttel. Ennyi idő áll munkatársaink rendelkezésére a bántalmazott lakhatásának biztonságos megoldására, a szükséges ügyintézés elvégzésére. Az ellátás időtartama alatt teljes körű ellátást biztosítunk a bántalmazottnak, beleértve a ruházattal történő ellátást, utazási költségeket, étkezést, tisztálkodó szereket, stb. Munkatársaink állandó ügyeletben, 24 órán keresztül fogadják a segítségkérő hívásokat.

Szervezetünk több, mint 25 éves múltra tekint vissza a gyermekvédelemben, a Gyermekvédelmi törvény megszületésével egy időben kezdtük meg működésünket. A hosszú évek tapasztalatait folyamatosan beépítjük ellátásunkba, emellett munkatársaink korszerű és folyamatosan frissülő tudással rendelkeznek. Munkánk során nagy hangsúlyt fektetünk a szolgáltatásközpontú ellátásra. Valljuk, a családok átmeneti otthonainak nem a szállás nyújtása az egyetlen feladata. Munkamódszereink és eszköztárunk folyamatos bővítésével olyan, komplex, a családot egységként kezel, de az egyéni hiátusokat is figyelembe vevő re-

igénybevételével oldjuk meg, hozzásegítve ügyfeleinket az ellátáshoz jutáshoz. Emellett intézményen belül rendszeres gyermekcsoportok tartásával biztosítjuk a gyermekek felügyeletét arra az időre, amikor a szülőnek olyan elfoglaltsága akad, mely ezt indokolttá teszi (pl.: orvosi ellátás, hivatalos ügyintézés). A szülő hosszabb távú akadályoztatása esetén – pl. hosszú idejű kórházi kezelés -, ha a gyermek felügyelete más módon nem megoldható, gyermekek átmeneti otthona segítségét kérjük.

- *Mentálhigiénés gondozás:* Alapítványunk pszichológusa heti rendszerességgel tart egyéni terápiás alkalmakat az azt igénylő ügyfelek számára. Fontosnak tartjuk, hogy beköltözést követően minden klienssel felvegye a kapcsolatot a pszichológus. Ez egyrészt fontos a lakhatás elvesztése miatti trauma feldolgozásában, másrészt az ügyfelek és a pszichológus közötti bizalmi kapcsolat létrejötté szempontjából.
- *Jogi tanácsadás:* Szervezetünk jogásza előre egyeztetett időpontban az ügyfelek és a családgondozók rendelkezésére áll. Specializált területe az áldozatvédelem, de emellett polgári jogi ügyekben, családi jogi ügyekben is igen jártas.
- *Fejlesztőpedagógiai segítség:* 2021-től minden intézményünkben rendelkezésre áll a gyermekek számára fejlesztőpedagógus, aki heti rendszerességgel foglalkozik a tanulásban segítségre szoruló gyermekeinkkel.
- *Krízisellátás:* A kapcsolati erőszak áldozatait segítő krízisprogramban az áldozat akár azonnal be tud kerülni a szolgáltatásba, ahogy teljes körű ellátásban részesül. A krízisprogram professzionális és speciális szaktudást igénylő feladat, melyet tapasztalt és a területen jártas munkatársaink végeznek, a szakmai stáb részeként, de attól elkülönülten.
- *Szükség szerinti teljes körű ellátás:* Amennyiben a családban olyan helyzet áll el, hogy a tartásra kötelezett szülők nem tudnak gondoskodni a családban élő kiskorúak élelmezéséről, ruházkodásáról, elemi szükségleteiről, úgy a szükséghelyzet azonnali megállítása érdekében teljes körű ellátásban részesülnek a kliensek. Természetesen nem célunk ellátottaink hospitalizálása, intézményi függőség kialakítása, így minden lehetséges eszközzel a család önfenntartási képességének visszaállítása ilyenkor a gondozási cél.
- *Kiléptető-lakás lehetősége:* Az Intézményben hosszabb-rövidebb időt eltöltött, kellően megerősödött családok számára intézményünk kiléptető-lakásokat tart fent, melyek célja kettős: egyrészt minimálisra csökkenti az intézményi hospitalizálódás káros hatásait, másrészt átmenetet képez a védett intézményi élet és a támasz nélküli, önálló életvitel között. A családok ez által fokozatosan visszavezethetők az önálló életvitel keretei közé, folyamatos és rendszeres, ám nem állandó támogatás biztosításával. A kiléptető lakáshoz jutás pályázati rendszerben történik, üres férőhely esetén nyilvános pályázatot hirdetünk az ellátottaknak, ezzel is erősítve a saját sorsukért, életükért történő felelősségvállalást. A pályázatokat a teljes szakmai stáb objektív pontrendszerben értékeli.
- *Előtakarékosság lehetősége:* Intézményeinkben többségében gondozási elvárás, hogy az ellátott, lehetőségei szerint, takarékoskodjon. A védett körülmények között lehetősége van anyagi tartalék gyűjtésére, melyet kiköltözésekor egy összegben kap kézhez, ezáltal megteremtve akár egy önálló albérlet lehetőségét, akár egy lakásfelújítás

Néhány szóban kétezerhuszonháromról...

A 2023-as év első nagy kihívása az elszabaduló közüzemi költségek fedezetének előteremtése volt. Bár Alapítványunk évek óta tudatosan működik abban, hogy lehetőség szerint megvalósítsuk ingatlanjaink energetikai korszerűsítésének feltételeit, illetve törekedtünk arra, hogy az igénybe vett gáz-és elektromos áram szolgáltatásokat olyan partnerektől vegyük igénybe, akik fix áron biztosítják az ellátást, a 2022. végén, 2023 elején napvilágot látott adatokból riasztó kép rajzolódott ki a várható növekedést tekintve. A tervezést nehezítette, hogy akkor 9 ingatlanban biztosítottuk az ellátást, és nem volt egységes az, melyik helyen milyen szerződéssel, melyik szolgáltató áll rendelkezésre.

2022. végén jelent meg a Fővárosi Önkormányzat pályázata a rezsiköltség-emelkedés kompenzálására, amit haladéktalanul megpályáztunk, és 2023 elején a SZIN Kft. hasonló pályázati kiírása, amin szintén elindultunk. Utóbbi a várható emelkedés 80%-át kompenzálta, 2022. október-december hónapokra, míg a Fővárosi Önkormányzat pályázata a teljes növekményt, 2022. október – 2023. március hónapokra. Mindkét pályázaton sikerrel indultunk, így a 2022. év utolsó 3 hónapja, és 2023 első negyedéve növekménye biztosítva volt.

Emellett különböző, energetikára vonatkozó lépéseket tettünk meg: hőzáró függönnyel láttuk el intézményeink bejáratait, a lakószobákba új függönykarnisokat és függönyöket szereztünk be, a nyílászárók szigeteléseit megerősítettük, és életbe léptettünk egy szabályrendszert a intézményekben, ami úgy biztosít takarékoskodást, hogy még nem jár az ellátottak komfortérzetének markáns csökkenésével.

Megtett forrásteremtési – és költségcsökkentő lépéseink eredményesek voltak, egyetlen szolgáltatási helyünkön sem került veszélybe az ellátás.

Időközben összes telephelyünk energiaellátását egy piaci szolgáltatóhoz szerveztük át, akik garantálják, hogy bárhogy alakulnak is a nemzetközi energiaárak, az velük leszerződött összeg nem fog változni a szerződés időtartama alatt. Emellett pályázatot nyújtottunk be a **Pro Filii Alapítványhoz**, Újpesten található kiléptető lakásaink nyílászáró-cseréje, homlokzati hőszigetelése és fűdémszigetelése tárgyában, amit támogatást nyert, így ezek az ingatlanjaink is megújulva, és hatékonyabb energiafelhasználással várták már 2023. telét.

velünk lenni, folytatni kívánják az együttműködést, emellett az év végén jelentős összegű adománnyal (női intimhigiénés termékek, vény nélkül kapható gyógyszerek, minőségi tartós élelmiszer) támogatták lakóinkat.

Egy magyar politikai párt 150.000 Ft-tal támogatta a tanévkezdést intézményeinkben. A felajánlott összegből tanszereket, füzeteket, kiegészítőket vásároltunk az iskolás korú gyermekeinknek. Alapítványunk következetes abban, hogy működésünket nem befolyásolja politikai, vallási, világnézeti különbség – örömmel fogadjuk a felajánlott segítségeket akkor, ha azok nem szolgálnak propaganda-célokat. Így több, jelentős hazai politikai szervezet által felajánlott segítséget, adományt elfogadtunk már, azzal, hogy az adományozás nem kerülhet ki a médiába, nem lehet belőle sajtóhír. A valóban segítő szándékkal érkező felajánlók ezt a feltételt ez szokták fogadni.

Nagy büszkeség számunkra, hogy Újpest Önkormányzata ebben az évben **Kardosné Moldvai Tünde** vezető családgondozó munkatársunknak ítélte az **Újpest Szociális Munkájáért** díjat, melyet 2023. november 10-én, ünnepi külsőségek között adtak át neki.

Interjú Kardosné Moldvai Tünde kollégánkkal: <https://www.youtube.com/watch?v=y-tvQaMZBCQ>

Emellett Alapítványunk bekerült az „**Év Fővárosi Civil Szervezete**” díj legjobb 10 jelöltje közé. A végső díjazottról közönségszavazás dönt, melyen december 1. – 2024. január 15 között bármely, 14 év feletti, budapesti illetőségű személy szavazhat.

2023. november 22-én megtartottuk az immár hagyományos, éves szakmai **konferenciánkat** a CEU-n, ezúttal a *bántalmazó gyerekek* témakörében. Előadóink között tudhattuk Tari Annamária klinikai szakpszichológust, Urbán Anikó Esztert, ah InfoTárs Alapítvány elnökét, Bolyky Orsolya és Sárík Eszter jogászokat, sz Országos Kriminológiai

átmeneti otthonban élő családot arra, hogy ki tudjon költözni oda. Ebben az évben egy bántalmazás miatt ellátásunkba került édesanya és két lánya már kiköltözött egy ilyen lakásba.

Soron következnek a programban egy 4 fős család, akik a koronavírus-járvány idején veszítették el mindenüket. Jövőre egy fiatal pár, egy gyermekkel fogja kapni a lehetőséget, azt követően pedig egy egyedülálló édesanya, aki egy sérült gyermekkel lakik nálunk. A lakhatási együttműködés mellett számtalan szakpolitikai eseményen veszünk részt a Habitattal közösen, illetve ebben az évben a Habitat a mi érdekünkben pályázott a **Procter & Gamble** multinacionális vállalathoz, a higiéniai szegénység felszámolására irányuló pályázatán, amit megnyertünk. Ebből a forrásból újpesti intézményünk fürdőszobainak korszerűsítése, valamint külső lakásaink fürdőszobáinak teljes átalakítása fog megvalósulni 2024-ben.

2023-ban újszerű ellátásként felkínáltuk a Károli Gáspár Református Egyetem mentálhigiénés segítő képzésén részt vevő hallgatónak, hogy segítő beszélgetés gyakorlatukat intézményünkben végezhetik el. Ennek hatására 5, képzésben lévő, vagy már végzett

nálunk élő családokra volt erős hatással. Érezhetően nehezült a mindennapi megélhetés, egyre több családnak szorult tartósan vagy átmenetileg teljes körű ellátásra, gyakori, hogy nem, vagy nem időben tudják teljesíteni a személyi térítési díj kötelezettségüket. A családok jövedelme az elmúlt években nem emelkedett olyan mértékben, ami átlagos körülmények között is biztos megélhetést adott volna, az infláció okozta kihívásokkal ezek a családok nem, vagy nagyon nehezen tudtak megküzdeni.

Az aktuálisan érezhető, tettenérhető gazdasági nehézségek mellett azonban szót kell ejteni arról is, hogy egyre rosszabb állapotban kerülnek ellátásunkba a családok. A családok átmeneti otthonában szinte már egyáltalán nem beszélhetünk „átmeneti lakhatási problémáról”: a társadalomban jelen lévő, széles körű, a szegénység, mélyszegénység strukturális jellegéből adódó helyzetek általánossá váltak: növekvő szerhasználat a családokban - már a gyermekek között is előfordult - , erősödő szocializációs problémák, tartós értékvesztett állapot, mely elsősorban a gyermekek viselkedésében mutatkozik meg, diffúz családszerkezetek – gyakorlatilag minden olyan jellemző, amit akár Solt Otilia és munkatársai, akár Salvador Minuchin és társai leírtak a szegénység szubkultúrájáról. Ezek nem számítanak új jellemzőknek, azonban érzékelhetően mélyül, szélesedik és rögzül ez az állapot.

Évek óta közhely, hogy a gondozásban megjelentek már a másod-, sőt, harmadgenerációs kliensek: azok, akiknek a szülei, olykor a nagyszülei is már a gyermekjóléti alapellátás vagy szakellátás rendszereiben jelen voltak. Esetükben nem beszélhetünk átlagos szocializációról, vagy megtartott életvezetési képességről, átmenetiségről, hiszen több generáció óta a krízisről-krízisre való túlélés a család mindennapi működésének mozgatórugója. Önálló lakhatás sosem volt, azaz nem valaminek az elvesztéséről beszélünk, hanem egy strukturális probléma beáramlásáról: hajléktalan-ellátásból érkező szülők, gyermekekkel, ahol csupán az ellátás formája és tartalma változik azzal, hogy gyermek is van a családban, a probléma nem. Gyermekvédelmi szakellátásból kikerülő fiatal felnőttek, akiknél az első, gyermekkel megélt lakhatási formák egyike az átmeneti otthon.

A hazai oktatási rendszer több évtizedes diszfunkcionális működését, a szegénység újratermelésében megvalósított, többször kutatott és alátámasztott funkcióját elkeserítően meggyorsította a tankötelezettség 16 éves korra történő csökkentése, amiben – tapasztalataink szerint – a gyámügyi eljárások is asszisztálnak. Képtelenség védelembe vetetni egy 16 éves kor feletti gyermeket azért, mert nem jár iskolába, hivatkozva arra, hogy már jogszabály szerint nem tanköteles – miközben mindenki számára egyértelműnek kellene lennie, hogy egy 16 éves gyermeknek elsődleges érdeke a tanulás kell, hogy legyen. Ez természetesen nem csupán az átmeneti gondozást érintő probléma – ez egy társadalmi szintű kérdés. Adataink szerint a 30 év alatti korosztályban a hozzánk kerülő családoknál már évek óta nem találunk olyan felnőttet, aki eljutott volna valamilyen szakképesítésig: alapfokú, vagy alapfok alatti végzettséggel kerülnek ki az oktatási rendszerből. Könnyű belátni, milyen munkaerőpiaci lehetőségeik, esélyeik, és ezzel: milyen várható életpálya vár rájuk a szakképzetlenül végezhető munkák világában.

Munkánk során nagy hangsúlyt fektetünk arra, hogy a gyermekeket az oktatási rendszerben tartsuk, minden iskolával, osztályfőnökkel személyes kapcsolatban vagyunk,

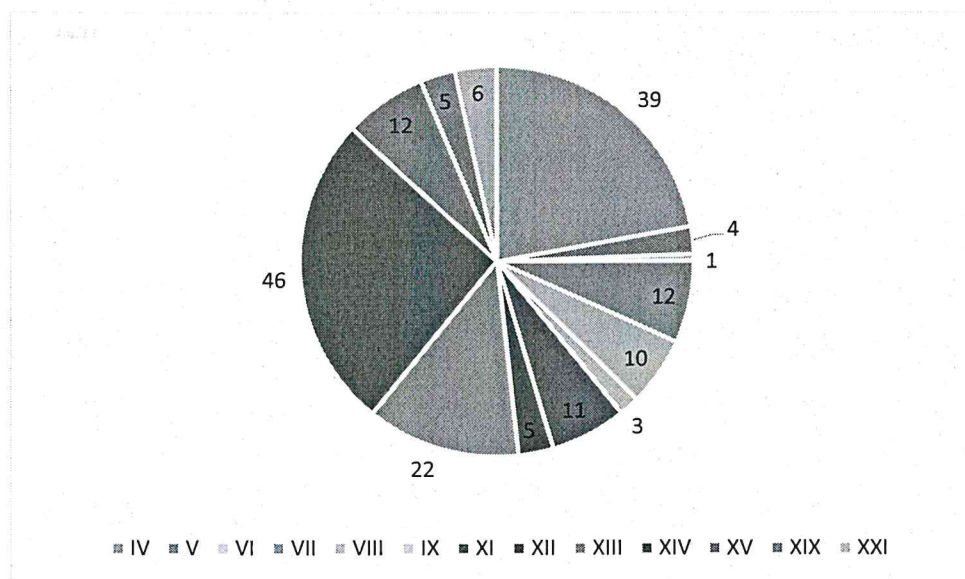
Az ellátotti kör jellemzői – statisztikai adatok a 2023. év vonatkozásában

2023. volt az első év, amikor a hozzánk érkező jelzések száma meghaladta a 2000 főt, ez 533 esetet jelent. Éveken át ez a szám 1500 körül mozgott, 2022-ben növekedett először, mintegy 1/3-dal, és ez a tendencia 2023-ban folytatódott, immár kétezer fő feletti a jelzésben érintettek száma. Közülük 1166 fő gyermek, vagy magzat.

2023-ban 293 főt láttunk el intézményhálózatunkban, ez 76 családot jelent. A 76 családban 176 fő gyermek volt. Általános megfigyelhető az ellátási idők hosszabbodása: a bántalmazottak számára fenntartott krízisprogramunkban, ahol 2 x 28 nap a jogszabály szerinti ellátási idő, jellemzően kitöltötték a rendelkezésre álló gondozási időt az ellátottak, de a családok átmeneti otthona ellátást is érzékelhetően hosszabb ideig veszik igénybe a családok, a beszűkült kilépési lehetőségek miatt.

76 ellátott családuk közül 44 (177 fő) volt budapesti illetékességű, a többi az ország különböző településeiről érkezett, elsősorban kapcsolati erőszak áldozataként. **Biatorbágyi illetékességű család nem vette igénybe az ellátásunkat, 2023-ban elhelyezést igény sem merült fel.**

Az illetékesség megállapításánál elsősorban a lakcímkártyán szereplő címet vesszük figyelembe, kivéve, ha a család valamely fővárosi önkormányzat család- és gyermekjóléti központjának kérésére érkezik intézményünkbe. Az ilyen esetekben jellemző, hogy a család már évek óta a fővárosban él, ide igazolható módon ez a tényleges tartózkodási helyük – például a gyerekek ide járnak iskolába, óvodába -, de nem volt lehetőségük eddig lakcímet létesíteni.

A 2023-ban fővárosi illetékességgel ellátott családok megoszlása a tényleges tartózkodási hely szerint.

A fenti kördiagramon látható, hogy a legtöbb ellátott Zuglóból érkezett (46 fő). Ennek oka az is, hogy három intézményünk közül egy Zuglóban, egy pedig a szomszédos XVI. kerületben helyezkedik el, azaz az intézménybe költözéskor nem kell a családoknak túl messzire

A következő táblázatban a 2023-ban lezárult, fővárosi illetékességű családok kilépési irányait ismertetjük:

	Eset	Fő	Érintett gyermek
Albérlet	8	22	11
Eredeti lakhelyére visszatért	1	2	1
Hajléktalanellátás/szakellátás	2	3	2
Ismeretlen helyre távozott	2	3	1
Másik krízisközpontba	1	2	1
Külső férőhelyre költözött	1	4	2
Önkormányzati bérlakás	2	8	7
Rokonok befogadták	6	23	13
Szívességi lakáshasználat	2	3	1
Másik CSÁO/AO	4	22	14

A 28 lezárult eset közül mindössze 8 esetben tudtak piaci alapú albérletbe költözni a családok, ami igen alacsony szám. Ha ehhez hozzávesszük, hogy a nálunk élő családok közül azok, akinek lehetősége van rá, takarékoskodik – szervezetünk Alaprakó takarékosági programja egy olyan innovatív eszköz, mellyel jelentős megtakarítást érhetnek el a családok úgy, hogy annak egy részét Alapítványunk állja -, ám hiába van kellő pénzük arra, hogy ingatlant béreljenek, nem kapnak. Roma származás, gyermekes családok: jellemzően ezek az elutasítás okai. Érdeemes összevetni az *Albérletbe költözött* és a *Másik CSÁO/AO* számadatait is: egyaránt 22 főt érintett ez a kilépési út, azonban az albérletek esetében ez 8 családot jelentett, míg a másik intézményi elhelyezésnél már csak 4-et, azaz albérletet kapni a minél kisebb családoknak van esélyük, a többgyerekeseknek kevesebb esélyük van arra, hogy albérletbe költözzenek. Ez mögött épp úgy egyaránt tetten érhető az ingatlantulajdonosok távolságtartása a többgyerekes családoktól, mint az, hogy ezekben a családokban jellemzően csak egy kereső van jelen a munkaerőpiacon, a másik a gyermekek gondozásával-nevelésével van lekötve, így munkajövedelme nincs.

Önkormányzati bérlakásba mindösszesen két családnak tudott költözni, közülük az egyik az Újpesti Önkormányzat, a Habitat for Humanity és az S.O.S. Krízis Alapítvány lakhatási programjának kedvezményezettjeként

Az *Eredeti lakhelyére visszatért* kategória azt az esetet fedi, amikor a bántalmazott visszatért a bántalmazóhoz, így ez sem tekinthető sikertörténetnek.

Több esetben a gondozási idő alatt sikerül helyreállítani az erodálódott családi kapcsolatokat, és a tágabb rokonság, természetes támaszok segítségével oldódik meg a lakhatási probléma

Budapest, 2024. január 23.

Hellenbart László
Intézményvezető

metakommunikációján látszott, hogy igazából mégsem örül ennek a lehetőségnek. Editnek van munkatapasztalata, szobalányként dolgozott, takarított iskolában, és konyhán is mosogatott. Mindkét szülőnek általános iskolai végzettsége van.

A két nagyobb gyermek általános iskolás, közepes tanulók, Patrik nagycsoportos óvodás. A gyermekeket főként az édesanya nevelte, hagyományos berendezkedésű családban élnek, ahol az asszony dolga a gyereknevelés és a háztartásvezetés. Az ügyintézésekből is ő áll helyt. A három nagyobbik gyermek sokat segít neki, a kicsivel is foglalkoznak. A legkisebb gyermek 1 éves múlt, ő az előző átmeneti otthonba született, Edit állapotos volt vele, amikor oda beköltöztek. A gyermekek általános egészségi állapota jó, születésük problémamentes volt.

A felvételi elbeszélgetés alatt főleg Edit válaszolt a kérdésekre, Kornél csak ritkán szólalt meg, konkrét, felé irányzott kérdésre egy - két szóval válaszolt. A szülők közötti kommunikáció minimális volt. A gyerekek udvariasan, nyugodtan viselkedtek, illetve a nagyobb gyermekek igyekeztek lefoglalni a kisöccsüket. Gabi még nem beszél, szavakat sem mond, de vidám, élénk kisfiú, érdeklődést mutatott az irodában található játékok iránt.

Családi kapcsolataikról elmondták, hogy mindkét nagymama él, de nem tehetik meg, hogy utazzanak, idősek, betegek. A kapcsolat így nem túl szoros. Testvérek is vannak mindkét részről, de velük a család egyáltalán nem tartja a kapcsolatot. Támogatásra a család részéről nem számíthatnak.

Önkormányzati vagy eszközkezelői lakásra szerettek volna korábban pályázatot beadni, de megtakarítás híján ez még nem történt meg. Lefoglalja őket a minden napi megélhetés, és a négy gyermek. Edit munkába állásával stabilabbá válhatna az anyagi helyzetük, és realitásba kerülhetne az önálló lakhatásuk. Fő problémának az anyagi helyzetüket bizonytalanságában látják. Tartozásaik vannak, azok törlesztése folyamatos.

A gondozási cél meghatározása

A gondozási cél meghatározását nehezítette, hogy az előző gondozási helyről érkező információkról a család nem tájékoztatta intézményünket a felvételi elbeszélgetés során, ezeknek a tisztázása a gondozási folyamat meghatározása miatt elengedhetelenné vált.

A korábbi gondozás záródokumentuma, valamint kollégáink szóbeli tájékoztatása alapján a szülők között komoly kapcsolati konfliktusok voltak-vannak. A gyermekek magatartásának és tanulmányi eredményének romlása ezeknek a konfliktusoknak köszönhetően látványos, Tibi iskolai konfliktusokba, pl. lopásokba keveredett, javítóvizsgát kell, hogy tegyen egy tantárgyból. A szülőkkel az együttműködés nagyon nehéz volt, nem fogadtak el a

Szintén prioritás volt, hogy a szülők stabil, állandó munkahelyet teremtsenek, ami kiszámítható jövedelmet és az anyagi biztonságot hozhat magával.

A beköltözést követő időszakban a család többször kért-kapott intézményüinktől pénzbeli és tárgyi segítséget egyaránt. Gyógyszer és napi élelmiszer kiadásokra kaptak teljes körű anyagi támogatást, valamint krízisétkeztetést is igényeltek rövid ideig. Kornél munkabére, a korábbiakban említett problémák miatt gyakran bizonytalan volt, annak későbbi rendszeressé válásával ezek a problémák megszűntek.

Szintén tapasztaltuk a megérkezésük után, hogy a család zárt, rugalmatlan határokkal működik, a közösségbe nem kívántak beilleszkedni, a gyermekek a nyári szünet nagy részében a lakószobában tartózkodtak. A házirend elfogadása és betartása szintén okozott nehézséget, bár korábban is éltek átmeneti otthonban, a számukra újabb szabályrendszer miatt alkalmazkodási nehézségeket érzekeltünk. A lakóközösség elmondása szerint a gyermekek közötti viszony nem volt jó, Patrikot, aki teljesen különbözött testvéreitől kiközösítették a nagyobbak, fizikailag és verbálisan egyaránt bántalmazták. Editnél gyakran előfordult, hogy maga után nem takarított fel, koszosan, igénytelenül hagyta a közös helyiségeket, ami miatt gyakoriak voltak a konfliktusai.

A családi viszonyok feltérképezése nehézkesen működött. Napi problémáikról, a család működésével kapcsolatos változásokról, nem, vagy ritkán osztottak meg információt kollégáinkkal, így komoly nehézségeket okozott a szükségletek – erőforrások felmérése. Gyakoriak voltak a nézeteltérések, és a ház működési szabályainak be nem tartása. Kérdéseinkre sértetten, a problémák tisztázására „ajtócsapkodósan” (ez ténylegesen is így történt) reagáltak. A fiúk közti konfliktusokat először testvérek közti rivalizálásként élte meg, nehezen fogadta el, hogy a gyermekeinek a működése tükrözi a szülők, szülők-gyermekek közti kapcsolatot is.

A gondozási időben szintén problémaként jelentkezett, hogy a szülők az iskolával nem, vagy ritkán vették fel és tartották a kapcsolatot. A korábbi problémák megismétlődtek a régi-új iskolában, a sértettségen túlmenő érzések, a gyermekek negatív megkülönböztetése a pedagógusok részéről blokkolni látszottak a szülők együttműködését. Patriknak tanulási nehézségei adódtak, azok vizsgálatára szükség mutatkozott. Tibi iskolai magatartása kirívóvá vált, testvérei és önmaga védelmében gyakran szembeszállt tanáraival, osztálytársaival. Magas fokon égő igazságérzete gyakran keverte bajba, a gondozási idő alatt egy alkalommal fizikai sérülést is okozott egy őt bántalmazó diáktársának.

szoros kapcsolatot. A család zárt működése a gondozási időben nem változott, határait csak felénk nyitották meg. A korrepetálások alkalmain, valamint a szülőkkel való beszélgetések során a fiúk közötti kapcsolat rendezésére fokozott figyelmet fordítottunk. Patrik és testvérei viszonya sokat javult, Tibi iskolai magatartási problémáinál ekkor jelent meg testvére védelme, féltése.

Motivációként hatott Editre a saját, önálló életvitel lehetősége, hogy ha kell, Kornél nélkül is helyt tudjon állni a gyermekeivel, ezért a bölcsődei beiratkozást követően sikeresen munkába is állt.

Edittel való beszélgetéseink során sikerült meggyőzni a szakmai képzés fontosságáról. Érdeklődésének megfelelően kereskedelmi iskolát kerestünk számára, így a gondozási idő alatt a tanulmányai folyamatosak voltak. A képzés minden modulját elvégezte. A záróvizsga időpontjában már nem laktak intézményünkben.

Kornéllal, bár többször csak közvetetten kommunikáltunk, jobbra Edit közvetítésével, anyagi helyzetükben mutatkozó időszakos stabilitás miatt szorgalmaztuk az őt érdeklő targoncás képzés elvégzését. A képzés időtartama és díja – elmondásuk szerint - belefért a család költségvetésébe. Sikeres vizsgák után azonnal sikerült elhelyezkednie egy raktáruháznál, így a gondozási időben a család jövedelme kiszámíthatóvá vált és látványosan emelkedett. Megtakarításukat elkezdték, és a teljes gondozási idő végével milliós nagyságrendű megtakarítással távoztak tőlünk.

Mindeközben a járványhelyzet okozta megtorpanást akadálymentesen vészelték át. Edit ebben az időszakban otthon volt a fiúkkal, és kiemelten aktív, segítő szerepet vállalt a lakóközösség életében. Később sikeresen elhelyezkedett, munkaviszonya rendszeres, folyamatos volt.

A feladatok tervezése a család aktuális élethelyzetének megfelelően folyamatosan változott, bővült a megvalósítandó elképzelések szerint. Motivációjuk fenntartható volt, Edit folyamatosan igényelte a segítő beszélgetéseket, és Kornél is lassan oldódott irányunkba. Ez idő alatt láthatóvá váltak nyers, cinikus humorba csomagolt kétségei, tervei. A családi viszonyok stabilizálódtak, közösen tervezték jövőjüket, változatlanul CSOK és –hitel felvételben gondolkodtak első sorban. Az ehhez szükséges folyamatos munkaviszonyt megteremtették.

Az általános iskolával való kapcsolat nehezen alakult, Edit változatlanul érzekelte a fiúk kiközösítését, és a gyermekek elmondása szerint néhány pedagógus ezt a magatartást erősítette velük szemben. Több alkalommal, sikerrel kértük-vettük igénybe az iskolai szociális

időben folyamatosan jelen lévő „vicces”, könnyednek mondható kommunikációval, a családtagokkal maximálisan jó együttműködés valósult meg.

Elmondásuk szerint a korábbi gondozási helyeken kapott „utasítások” itt kérésbe fordultak, és a korábban nem kapott-tapasztalt bizalom, amit tőlünk megkaptak, sikeresen megerősítette önmagukba vetett hitüket és mindennapjaikat.

Az együttműködés lezárása

A családdal való együttműködés az újbóli ellátotti jogviszony végével szűnt meg. A gondozási idő végének közeledtével ismételt jelentkezéseket nyújtottak be más átmeneti otthonokba, és ajánlásunkkal felvételt nyertek oda, ahonnan intézményünkbe érkeztek. A kitűzött célok elérésével, stabilan működő családként mentek tovább. Céljaik és terveik a teljes gondozási időben sokat bővültek, az ezekhez kapcsolódó feladatokat sikeresen megoldották.

Egyetlen cél elérése maradt sikertelen, a teljes, önálló lakhatás biztosítása. Ennek okai között szerepel, hogy a kiírt pályázati feltételeknek való megfelelés nem valósult meg, jobbára az akkori, adott családi helyzet miatt. Több kiírásban szereplő lakáshoz létszámbeli korlátokat állítottak, így a nagy család esélytelenül indult volna a pályázaton. A korábban tervezett CSOK és hitelkonstrukcióval vásárolható lakásokhoz nem volt még elegendő a család önereje, így a további átmeneti otthon ellátását tartották szükségesnek. A családdal való együttműködés a korábban leírtak szerint bár nehezen alakult, teljessé vált az ellátotti idő alatt.

A megbeszélte feladatokat megvalósították, igényeik szerinti segítséget, támogatást kaptak intézményunktől. A szülők belátási képessége, és megoldásközpontú kommunikációja látványosan fejlődött. Problémáik jobbára rendeződtek, a legkisebb beavatkozás elvét figyelembe véve, önálló cselekvésre buzdítottuk a családtagokat. Mindehhez a motivációjuk meg/fenntartására elengedhetetlen szükség volt.

Az eset értelmezése

Az esetben megjelenő - feltárt összefüggés, összehasonlítva a korábbi gondozási hely, a szülő tapasztalatai, valamint saját tapasztalataink alapján abban keresendő, hogy tudunk-e igazodni a család igényeihez. A kialakult működést, dinamikát, szerkezeti felépítést, a családtagok közötti viszonyokat akaratlanul is figyelmen kívül hagyó abszolút – „mindenáron” szakmai segíteni akarás meggátolhatja az együttműködés sikerességét.

Úgy vélem, hogy a család kezdeti bizalmatlansága, majd teljes együttműködése

A kitűzött célok megvalósultak, jóval többet tettünk, mint amit előre terveztünk. Az önálló lakhatás eléréséhez – úgy gondolom – a család megfelelő erőforrásokkal rendelkezik, önértékelésük erősödött, tudatosan terveznek, megvalósítanak.

A gondozási folyamatot sikeresnek érzem. A család az első időszakban nagy ellenállást tanúsított velem szemben, Edit személyes sértettsége lassan oldódott. A családtagok kommunikációja tükrözte az ő ellenállását, ugyanakkor ez a kezdeti időszak átváltott egyfajta „Mit értem volna el, ha maga az anyám?!”, kapcsolatba. Kölcsönösen tiszteltük egymást, ami nem akadályozta meg azt, hogy sokszor nevetve vitázzunk össze.

Dilemmaként merült fel a kezdeti időszakban, hogy mennyire lehet a segítő kapcsolatot átítatni azzal a könnyedséggel és humorral, ami a kommunikációnk fő vonala volt. Ez a dilemma az együttműködés során eloszlott az elért sikerek fényében.

Etikai kérdésként merült fel, hogy a kapcsolatunkat jellemző közvetlen kommunikáció miatt ne hospitalizálódjon a család. Rendszerfüggőségüket erősítheti, hogy elismertük jogos igényeiket, azokkal együtt haladtunk. Elvárásaiknak megfelelően segítettük erőfeszítéseiket, és megfelelő motivációval, jóval túl is haladtunk a kezdeti terveken.

Reményeim szerint képesek ezek után önállóan, kevesebb rendszerszintű támogatás igénybevételével az önálló döntések meghozatalára. A gondozási folyamatot sikerként éltem meg. Edittel való kapcsolatom kezdeti nehézségei, összecsapásaink a későbbi időszakokban közös nevetés tárgyai voltak. Kihívás volt számomra, hogy elfogadják a segítségünket, láttam bennük a sértett, meg nem értett gyermeket, és a támogatást nélkülöző felnőttet egyaránt. Nehéz volt a gondolataikba férkőzni, felmérni erőiket, képességeiket.

A gondozási idő végén hiányérzetem lett. Örömmel vettem volna, ha kapok-kapunk még időt a családdal a rendszertől, amivel hasonlóan sikeresen gazdálkodhatunk. Szívesen asszisztáltam volna nekik egy sikeres lakáspályázathoz.

Meghatározó élmény volt számomra, hogy a családot befogadó intézmény vezetője megkérdezte tőlük: „Mi történt magukkal? Nem lehet magukra ismerni!” Személyes találkozásunk során az intézményvezető megerősítette mondatát, csodálkozását fejezte ki a családdal való látványos, előremutató haladás miatt.

SZÁMLA

NQ9LA 2756741

A szállító (név, irányítószám, cím, telefax, postafiók, bankszámla száma és megnevezése): <p style="text-align: center;">S.O.S. Krízis Alapítvány 1047 Budapest, Perényi Zs. u. 39. Adószám: 18083646-1-41</p>	A vevő (név, irányítószám, cím, bankszámla száma és megnevezése): Bicator-béreg Községi Önkormányzata 2051 ~~Budapest~~ Bicator-béreg Baross Gábor u. 2/a Adóazonosító szám: 15730088-2-13 Közösségi adószám:
Adóazonosító szám: Közösségi adószám: HU	Adóazonosító szám: Közösségi adószám:

A megrendelés száma:	A fizetés módja:	A teljesítés időpontja:	A számla kelte:	Fizetési határidő:	A kimenő számla sorszáma:
	Átutalás	2024.01.31	2024.02.01	2024.03.15	
Egyéb adatok:			A vevő belső sorszáma:	Könyvelési számlaszám:	

A termék (szolgáltatás) megnevezése, besorolási száma, egyéb jellemzői	Mennyiségi egység	Mennyiség	Egységár (ÁFA nélkül)	Érték (ÁFA nélkül)	ÁFA kulcsa	Áthárított ÁFA összege	Érték (ÁFA-val együtt)
--	-------------------	-----------	-----------------------	--------------------	------------	------------------------	------------------------

Családok lakásb. otthona megépítésénél,
 felújításánál ölt. díj: 150.000 Ft, azaz
 egyezer-harmüezer forint.

ERSTE Bank 11600006-0000 0000-25069525

A számlában szereplő ÁFA részletezése	%	%	%	Összesen
Számlaérték ÁFA nélkül				150 000
Az ÁFA összege		Állagj. azimentes		0
A számla végösszege				150 000

Kérjük a számla összegét a ..... bankszámlára átutalni és az átutalásnál a kimenő számla sorszáma hivatkozni. Készenlétes fizetés esetén a szerződésben, vagy a jogszabályban meghatározott kamatot számítjuk fel.

P. H. aláírás

